

Zborovođa bi u prvom redu trebao biti vrlo muzikaln, dobro poznavati teorijske predmete, vokalnu tehniku, dirigiranje, dobro svirati glasovir i biti pedagog, koji će na jednostavan način moći objasniti što želi od zbora i na koji način to postići. Također ne bi smio biti nervozan, neodlučan ili sramežljiv.

Normalno je da ćemo mnogo puta ponavljati, osobito s amaterskim zborom. Ako je dirigent neodlučan i dosadan i samo teorijski govori o onome što treba učiniti, autoritet će mu zasigurno vrlo brzo biti ugrožen, što će se odraziti i na kvalitetu glazbe.

Postoje također i sramežljivi dirigenti, koji se stide svojih stavova i osjećaja i energičnijih kretnji, pa dobivamo korektno izvedenu kompoziciju, ali takvu koja ne ostavlja nikakav dojam

Interpretacija je nemoguća bez glazbene analize (ponavljanja, fraze, motivi), tempa (ubrzavanje, usporavanje), stila (je li polifoni, homofoni, ako je polifoni, koje dionice i kada imaju prednost pred ostalima, logična kretanja i dr.) i eventualno moguće modulacije.

na slušatelja, a što je krajnji cilj. Naravno, dosta ovisi i o okolnostima, koje nekad u radu s ljudima nisu nimalo jednostavne, osobiti u manjim mjestima.

Zborovođa koji preuzima vodstvo zbora, mora ponajprije upoznati okolnosti u vezi s tim. Trebalo bi vidjeti radi li se o zboru koji propada, koji je u usponu, ili o novoosnovanom zboru. Ovisno o tome morao bi pristupiti na najpraktičniji mogući način. Naprimjer ako zbor propada, vjerojatno postoje mnogi načini za rješavanje toga problema, kao npr. osnivanje manjega kornog zbora i slično.

Zbor koji je u usponu trebalo bi i dalje nastojati tako voditi dobrim radom, motivacijom ljudi i javnim nastupima koliko je to moguće.

U novoosnovanom zboru situacija je nešto teža, jer treba upoznati mjesne prilike, ljude (koji bi koristili ili štetili tom radu u zboru), instrument kojim raspolažemo (ili ne raspolažemo), prostor, notni materijal, običaje i dr. Za to je potrebno provesti audiciju.

Rad na kompoziciji

Odabir skladbe od strane dirigenta ovisi o kvalifikaciji zbora. Uvijek vrijedi pravilo da je bolje izvesti lakšu kompoziciju dobro nego težu lošije. Pri oda-

biru treba gledati opseg dionica, harmoniju, melodiju ritam i polifoniju. Svaki bi dirigent trebao »proći« partituru u vrijeme pripreme prije nego ona dođe pred zbor te imati predodžbu o izvedbi i načinu na koji bi se trebala izvesti. Smisao pjevanog teksta također je važan, jer iz njega proizlazi glazbeni sadržaj. Od velike je važnosti naučiti pjevati tekst ispravno, jer naknadne ispravke otežavaju učenje, budući da se pjevači (posebice amateri) teško oslobađaju usvojenih navika.

Interpretacija je nemoguća bez glazbene analize (ponavljanja, fraze, motivi), tempa (ubrzavanje, usporavanje), stila (je li polifoni, homofoni, ako je polifoni, koje dionice i kada imaju prednost pred ostalima, logična kretanja i dr.) i eventualno moguće modulacije.

Odmah na početku trebalo bi odrediti mjesta u kojem trenutku pojedine dionice uzimaju zrak, jer je to važno za pripremu respiratornih organa, a i za ujednačenost tona. Čest je slučaj da se zamijeni taktiranje i dirigiranje. To su dvije različite stvari. Taktiranje pokazuje samo dobe, a dirigiranje zahtijeva kreativne sposobnosti.

Za svaku probu važno je unaprijed odrediti vrijeme i ciljeve te ih nastojati savladati.

ZAGREB

Treći susret crkvenih zborovođa i orguljaša Zagrebačke nadbiskupije

U subotu 9. veljače 2013. godine, održan je treći susret crkvenih zborovođa i orguljaša Zagrebačke nadbiskupije, u organizaciji Hrvatskog društva crkvenih glazbenika. Tema susreta, *Korizmene crkvene pučke popijevke*, odabrana je u skladu s nadolazećim liturgijskim vremenom, kako bi sudionici susreta mogli nova saznanja primijeniti u praksi. I ovoga puta susret je održan u prostorima Instituta za crkvenu glazbu »Albe Vidaković«, u Vlaškoj ulici 38/III, u Zagrebu.

Predavači susreta bili su doc. Ruža s. Domagoja Ljubičić i prof. Danijela Župančić. U prvom dijelu susreta doc. Ljubičić osvrnula se na specifičnost korizmenog liturgijskog vremena te izložila povijesnu i glazbenu analizu izabranih korizmenih crkvenih pučkih popijevki koje se nalaze u službenoj liturgij-

skoj pjesmarici *Pjevajte Gospodinu pjesmu novu* (više o tome vidi na stranicama Hrvatskog društva crkvenih glazbenika, u rubrikama *Skladbe*, *Korizmeno vrijeme*, *Korizmene crkvene pučke popijevke*). Pritom je za svaku od predstavljenih popijevki uputila u kojem dijelu mise se može najbolje primijeniti. Tako su popijevke *Ja se kajem*, *Bože mili* i *Prosti moj Bože* namijenjene za ulaznu pjesmu, popijevka *Milosti je čas* idealna je za završetak misnog slavlja. Riječ je o prepjevu starozavjetnog teksta proroka Izaije, koji poziva na djela ljubavi i milosrđa (usp. Iz 58, 7). Popijevka *Počinja se slavna muka* nije primjenjiva za ulaznu pjesmu, jer nema liturgijska obilježja. Popijevka *O Isuse, ja spoznajem stranog* je podrijetla, ali je dobro prihvaćena kod nas te je primjenjiva za pučke pobožnosti i paraliturgijske čine. Doc. Ljubičić ukazala je i na izvođenje psalama, koji se tijekom korizme mogu primijeniti za ulaznu ili pričesnu pjesmu. U sklo-

pu prvoga dijela predavačica je sudionicima podijelila notne materijale prikladne za izvođenje u korizmenom vremenu.

U drugom dijelu prof. Danijela Župančić izlagala je osnove metode rada sa zborom te osnove vokalne tehnike. Nezaobilazan dio u radu sa zborom je upjevavanje. Ponudila nam je razne vježbe za upjevavanje, koje pomažu pravilnoj postavi glasa i dobivanju većega raspona. Tijekom predavanja praktično su pokazane vježbe za dobivanje boljeg tona, visine, odnosno dubine. Naglašeno je da je kod amaterskih zborova potrebno češće podsjećati na vertikalnost – zaokružiti ton, da što više pjevaju na »o«, kako bi zbor zadobio boju klasičnog pjevanja. Također je potrebno tehnički dobro uvježbati svaku dionicu posebno, kako bi pri zajedničkom izvođenju glasovi bili izjednačeni. Isto tako je istaknuto da se u jednoglasju ne zahtijeva ništa manje truda.

Vlatka Katkić

ZAGREB

Četvrti susret crkvenih glazbenika Zagrebačke nadbiskupije

U prostorijama Instituta za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« u subotu 16. ožujka 2013. godine, održan je četvrti susret crkvenih zborovođa i orguljaša Zagrebačke nadbiskupije, u organizaciji Hrvatskog društva crkvenih glazbenika.

Tema susreta je bila *Uskrsne crkvene pučke popijevke*. Budući da je uskrsno vrijeme središnji blagdan, koji započinje pjevanjem *Slave* u vazmenoj noći i traje sedam tjedana, dobro je razmišljati o glazbenom oblikovanju liturgijskih slavlja. To radosno vrijeme u godini obilježeno je i popijevkama koje odišu veseljem.

Na početku susreta sve je pozdravila i uputila riječ dobro-

došlice doc. mr. art. Ruža s. Domagoja Ljubičić. Nakon uvodnih riječi svim sudionicima toga susreta podijeljene su skladbe namijenjene vremenu Uskrsa. Središnji dio susreta je bilo predavanje prof. Danijele Župančić o *radu na punoći i izdržljivosti vokalnog aparata*. Naglasila je da nezaobilazan dio rada sa zborom upjevavanje, pravilno disanje tijekom pjevanja i vježbe korisne za pravilno izvođe-